

Tun puávtáh ráhtid ucâmušáid já vuolgâttid toi lahtosijd meid viermist www.kela.fi/asiointi

Lasetiäđuh www.kela.fi/lapsiperheet

Tun puávtáh rekinistid suulân, ete mon ennuv tun finniih hiäđu www.kela.fi/laskurit

Tun puávtáh kojâdid lase mii puhelinpalvâlusâst www.kela.fi/palvelunumerot

Teevdi ucâmuš huolâlâvt já visâsmit, ete puoh tárbuliuh lahtoseh láá mieli.

Jis mij tarbâšep lasetiäđuid, te mij väldip tunjin ohtâvuodâ.

Tun puávtáh toimâttid ucâmuš já ton lahtosijd poostâ peht www.kela.fi/postiosoitteet

i Jis tun jieh lah ovdil uuccâm Kela hiäđuid já tun lah varrim Suomân, te teevdi lasseen luámáttuv Y 77smn. Jis tun lah vylgimin olgoenâmáid, te teevdi lasseen luámáttuv Y 38 (kj. ravvuid luámáttuvâst).

Uuccâmääigih

Eeji vaanhimijhiäđuid tun puávtáh uuccâđ eskân päärni šoddâm tâi adoptiopäärni nabdem maņa.

Ejjiruttâ: majemustáá 2 mánuppaje keččin tast, ko päärni lii tiävdám 2 ive.

Adoptiovaanhim ejjiruttâ: majemustáá 2 mánuppaje keččin tast, ko päärni tiipšon väldimist lii moonnâm 2 ive.

Vaanhimijruttâ já uásivaanhimijruttâ: majemustáá 1 mánuppaje ovdil ko hiätu álgá.

Adoptiovaanhim vaanhimijruttâ já adoptioorjâ: majemustáá 2 mánuppaje keččin maņasčyecen päärni tiipšon väldimist.

Pärnilase: majemustáá 6 kalendermánuppaje maņasčyecen. Tun puávtáh uuccâđ pärnilase tain ucâmuššáin, mutâ miärádâs pärnilasseest puáhtá adelid eskân päärni šoddâm maņa.

1. Occee tiäđuh

Persovntubdâldâh

Suhânommâ já ovdânommâ

Puhelinnummeer

Šledgâpostâčujottâs

Áámmát

i Čujottâstiäđuid Kela finnee aalmugtiätuvuáháduvâst. Jis tun halijdah almottid eres čujottâs, te čääli tom ucâmuš sajan 11 Lasetiäđuh.

Pelikeimi nommâ

Pelikeimi persovntubdâldâh

i Jis pelikeimi ij lah päärni enni, te almoot päärni eeni noomâ já šoddâmääigi saajeest 11 Lasetiäđuh.

Mun aasâm ávuslittoost _____ rääjist

2. Tilinummeer

3. Ucâmuš

Pääрни / paarnij šoddâmpeivi _____

Adoptiopääрни / -paarnij tiipšonvâldimpeivi _____

Ejjiruttâ enij- já vaanhimijruttâpaje ääigi

- Tun puávtáh toollâđ ejjiruttâpeeivijd 18 argâpeivid enâmustáá 4 paajeest ääigist, kuás Kela máksá iánán vaanhimijpeiviruudâ.

Jis vaanhimijpeiviruttâpaje lii álgám 1.4.2019 tâi maŋeláá já siämmáá tove láá šoddâm tâi adoptistum eenâb ko ohtâ pääрни, te tust lii vuoigâdvuotâ kuhheeb ejjiruttâpajan. Ejjiruttâpaje kuhedem puáhtá kevttiđ enij- tâi vaanhimijruttâpaje ääigi teikâ vaanhimijruttâpaje maŋa. Kuhedempaje ij vaaikut poojij miärán. Lasetiäđuh láá www.kela.fi/monikkoperhe.

_____ koskâsii ääigist.

Ejjiruttâ vaanhimijruttâpaje maŋa

- Tun puávtáh toollâđ ejjiruttâpeeivijd 54 argâpeivid enâmustáá 2 paajeest vaanhimijruttâpaje maŋa. Jis tun lah toollâm ejjiruttâpeeivijd enij- já vaanhimijruttâpaje ääigi, te tun uázuh ejjiruttâpeeivij loppâmere keeppidmáin tuu jo toollâm ejjiruttâpeeivijd 54 peeivist.

Jis päärnist lii peivitišosaje, te tom ij uážu kevttiđ ejjiruttâpaje ääigi, veikâ vuoigâdvuotâ tiipšosajan siäilu. Ejjiruttâpaje kalga kevttiđ ton peeivi räi, ko päрни tiävdá 2 ive tâi ko adoptiopääрни tiipšon vâldimist lii moonnâm 2 ive.

Jis vaanhimijpeiviruttâpaje lii álgám 1.4.2019 tâi maŋeláá já siämmáá tove láá šoddâm tâi adoptistum eenâb ko ohtâ päрни, te tust lii vuoigâdvuotâ kuhheeb ejjiruttâpajan. Ejjiruttâpaje kuhedem puáhtá kevttiđ enij- tâi vaanhimijruttâpaje ääigi teikâ vaanhimijruttâpaje maŋa. Kuhedempaje ij vaaikut poojij miärán. Lasetiäđuh láá www.kela.fi/monikkoperhe.

_____ koskâsii ääigist.

Vaanhimijruttâ

- Vaanhimijruttâpaje puáhtá toollâđ pääрни eeči tâi enni vaanhimij sopâmuš mielđ. Jis paje juáhhoov, te sierâ pajeh uázuh leđe kuohtuin enâmustáá 2.

Jis perrui láá šoddâm jyemehááh tâi eenâb párnááh siämmáá ääigi já uusah kuhedempaje, te almoot ucâmuš saajeest 11 Lasetiäđuh, ete ááiguh-uv leđe tuu pelikuoimijn siämmáá ääigi vaanhimijrijâst.

Oles paajeest

_____ koskâsii ääigist.

Uásivaanhimijruttâ _____ koskâsii ääigist.

Adoptiotoorjâ

Adoptiotoorjâ (olgoenâimijn adoptistidijn)

Pärnilase

- Tust lii vuoigâdvuotâ ohtuuhuolâtteijee aaleedmán, jis tun jiehe lah näimi- tâi ávuslittoost tâi leppee tuu pelikuoimijn varrim sierâ parâkoskâvuodâ nuuhâm tiet.

Pärnilase

Pärnilase ohtuuhuolâtteijee aledem _____ rääjist

4. Olgoenâmjn aassâm

i Olgoenâmjn aassâm tâi porgâm sáttá vaikuttid vaanhimijhiädoid.

Lah-uv aassâm tâi porgâm olgoenâmjn 6 mánuppaje äägi ovdil párnáá rekinistum šoddâmäägi tâi tiipšon väldim?

Jiem

Kale; mon enâmist tun lah aassâm tâi porgâm?

Kuás tun värrejih Suomân? _____.

Áásá-uv tâi parga-uv tuu pelikyeimi olgoenâmjn?

Ij

Kale; mon enâmist sun áásá tâi parga?

5. Čielgiittâs pargoost já tooimâst

Tipšoh-uv tun päärni tuu uuccâm ejjiruttâpaje äägi?

Kale

Jiem

i Ejjiruttâ váátá päärni tipšom, tun puávtáh meid tipšod päärni oovtâst nube ulmuin om. päärni ennijn.

Poorgah-uv tun tuu uuccâm ejj- já/tâi vaanhimijruttâpaje äägi?

Jiem

Kale; _____ – _____ koskâsii äägi.

Oopah-uv tun váldutoimâlávtt tuu uuccâm ejj- já/tâi vaanhimijruttâpaje äägi?

Jiem

Kale; _____ – _____ koskâsii äägi.

Lah-uv tun lamaš majemuu ive äägi ovdil ejj- tâi vaanhimijruttâpaje tâi tuu uuccâm paje äägi

a. Päähluáážžon?

Jiem

Kale

Pargoadelejei noomah (majemuu ive äägi)

Pargokoskâvuotâ aalgij

Pargokoskâvuotâ nuuvâi

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

b. Irätteijen, eennâmtuáluirätteijen tâi iäláttâshárjutteijen?

Jiem

Kale; irättâs nommâ

c. Pargottes pargo-occen pargo- já iäláttâstoimâttuvâst, váldutoimâlii uáppen tâi išeruttâuáážžon?

Jiem

Kale; kost?

d. Eres eellimtiileest, maggaar (om. päikkituálapargo, tipšorijjá, omâhâštipšoo, suáti- tâi siivilpalvâlus)?

6. Päälimäksim

Lii-uv tuu ejji- tai vaanhimijrijjâ pälhâlâš?

- Ij
- Kale; _____ – _____ koskâsii ääigist.
Pivde tuu pargoadeleijee almottid tuu päkkipuáđuid Kelan pargoadeleijei áššátállâmpalvâlusâst, puátregisterist tai luámáttuvvâin Y 17 (Ilmoitus työnantajan maksamasta palkasta) majemustáá talle, ko pälhâlâš äigi lii maksum.
- Kale. Mun finniim pälhi já peiviruudâ iäruuttâs (pargoadeleijee almottâs päkkipuáđuin ij taarbâš).

Pälhi mäkee pargoadeleijei noomah já puhelinnumereh (vuosâsaajeest päähirekinistmân):

7. Eres puáđuh

i Eres hiäđui finnim sáttá vaikuttid vaanhimijhiäđui miärán. Almoot meid eres enâmist finnejum hiäđuid. Jis tuu peiviruttâpaje álgá 1.1.2020 tai manjeláá, te västid tuše soojjd c já d.

a. Lah-uv tun finnim pargottesvuotâhiäđu hiäđu älgim ovdedeijee 4 mánuppaje ääigi eres saajeest ko Kelast?

- Jiem
- Kale; mäkee nommâ já mon räi tun lah finnim hiäđu?
- _____

b. Lah-uv tun finnim vajoiditemruudâ hiäđu älgim ovdedeijee 6 mánuppaje ääigi eres saajeest ko Kelast?

- Jiem
- Kale; mäkee nommâ já mon räi tun lah finnim hiäđu?
- _____

c. Finniih-uv tun iäláttuv eres saajeest ko Kelast siämmáá ääigist, mast uusah ejji- tai vaanhimijruudâ?

- Jiem
- Kale; mäkee nommâ ja mon iäláttuv tun finniih?

d. Finniih-uv tun tai finnee-uv tuu pelikyeimi hiäđuid olgoenâmjn, om. iäláttuv, vaanhimijruudâ tai pänilase västideijee hiäđu?

- Jiem
- Kale; mäkee lájádâs nommâ, eennâm, hiätu sehe hiäđu meeri. Lahte fáárun čielgiittâs nube eennâm mäksim hiäđust, om. hiätumiärádâs.

8. Vaanhimijpeiviruudâ miärán vaikutteijee tiäduh (teevdi, jis tuu peiviruttâpaje älgä ovdil 1.1.2020)

i Peiviruttâ rekinistoo viäruuttâsâst pahudum pargopuádui vuáduhd. Peiviruudâ puáhtá rekinistid meid ovdedeijee 6 mánuppaje pargopuádui vuáduhd, jis toh láá ucemustáá 20 % stuárráábeh ko viäruuttâtiäduh.

Uusah-uv hiädu 6 mánuppaje pargopuádui vuáduhd, ko tuu puáduh láá merhâšitteht stuárráábeh ko majemuu viäruuttâsâst?

Jiem. Juádhi sajan 10.

Kale. Teevdi čuávwoo soojid (irätteijee ij taarbâš tevidid) já soovâ tuu pargoadeleijein puádui toomâtmist. Jis meddällooroom lii páhlâlâš, te miärádâs puáhtá adelid tuše talle, ko tiäduh päähimâksimist láá toimâttum.

Lijjii-uv tust čuávwoo koloh ton äägist, mast päkkipuáduh oovdânpuáhtojeh?

- pargomâtkikoloh lj Kale; mon ennuv? _____ €/mp
Mâtkikiäinu _____ Pargomäädhi kukkodâh oovtâ suundân _____ km
Fiävrü _____
- pargomarkkânseervi já/tâi pargottesvuotâkasa jeessânmäávsuh lj Kale; _____ % päähist tâi euron _____ mp
 6 mp
 ihe/ive/ihheed
- eres puáduhaahâmkoloh lj Kale; moh já mon ennuv? _____ €/mp

i Puáduhaahâmkoloin uáivilduvvojeh viäruuttâsâst kepidemtohiäh koloh (om. áámmâtkirjálâšvuotâ sehe koloh jieijâs pargopiergâsij kiävust).

Lijjii-uv tust puáduh oles ovdedeijee 6 mánuppaje äägi?

Kale lj. Puáduh iä lah oles ihepele äägist, ko

(om. uápuh, pargottesvuotâ, puácuvuotâ, vaanhimijrijjâ, áamâttân valmâštum, viärju- tâi siiviilpalválus)

i Irätteijee: Kela finnee tiädu YEL- já MYEL-pargopuáduin njuolgist iälâttâhljádâsâst.

Jis oovdeb vaanhimijpeiviruudâ vuáduštâssân orroo pargopuátu lii tunjin puoh pyeremus muulsâiähtu ruđâláv, te Kela váldá tom huámmâšumân automaatláv.

9. Vaanhimijpeiviruudâ miärán vaikutteijee tiäduh (teevdi, jis peiviruttâpaje älgä 1.1.2020 tâi manjeláá)

i Peiviruudâ meeri vuáduduvâ ihepuátun, mii rekinistoo 12 kalendermánuppajeest, moh láá ovdedâm peiviruttâvuogâdvuodâ älgim ovdedeijee kalendermánuppaje. Te peiviruudâ älgimäigimudo já ihepuádu tarkkumpaje kooskân pääcá 1 kalendermánuppaje, mast puáduh iä váldoo huámmâšumân.

Jis vuogâdvuotâ peiviruutân älgä uđđäivemáánust 2020, te tarkkumpaje lii kuittäg spiekâstâhláv 1.1.–31.12.2019.

Kela finnee peiviruudâ mere várâs târbulijd päkkitiäduid táváláv puáturegisterist, tiäduh YEL- já MYEL-pargopuádušt iälâttâhljádâsâin sehe tiäduh hiäduin toi mäksein.

Luuvá lase www.kela.fi/vanhempainpaivarahat-maara-ja-maksaminen.

Finniih-uv tun peiviruudâiguin siämmá äägi omâhâštipšo tâi peerâtipšo tipšopáahlhi?

Jiem Kale, tuáistáázân.
 Kale, máksu juátkoo _____ räi.

Lah-uv tun lamaš puádui tarkkumpaje äägi YEL- tâi MYEL-tähidum?

Jiem Kale

Lah-uv tun finnim Mela-puácupeiviruudâ puádui tarkkumpaje äägi?

Jiem Kale. Lahte fáárun kopio puácupeiviruttâmiärádâsâst, mon tun lah finnim Melast.

Lah-uv tun finnim ihepuádui tarkkumpaje äägi pargottespeiviruudâ eres saajeest ko Kelast?

Jiem Kale, máksu lii nuuhâm tarkkumpaje äägi _____.
 Kale, máksu juátkoo ain.

i Jis oovdeb vaanhimijpeiviruudâ vuáduštâssân orroo pargopuátu tâi ihepuátu lii tunjin puoh pyeremus ruđâláv, te Kela váldá tom huámmâšumân automaatláv.

Mun uusâm peiviruudâ tarkkumpaje 3 majemuu kalendermánuppajeest puádui vuáduhd, ko mun lam tarkkumpaje äägi

- valmâštum áamâttân já čodâldittâm totkos lamaš čodâlditmin viärjukenigâsuvuodâ tâi siiviilpalválus
- lamaš vaanhimijpeiviruttâpaje maŋa uásild tâi ollásáv meddâl pargoelimest vuálá 3-ihásii párnáá päikkítipšo tiet lamaš vaanhimijpeiviruttâpaje maŋa uásild tâi ollásáv meddâl pargoelimest muu adoptiopárnáá päikkítipšo tiet
- lamaš pargoost meddâl vuálá 16-ihásii pyeccee tâi vádulii párnáá pyecceitiipšon uásálistem tiet (päikkítipšo tâi pyecceiviásutipšo) varrim olgoenâmjijn Suomâ, jiemge lah olgoenâmjijn orodijn lamaš Suomâst pyecceitähidum

i Toos lasseen váttoo, ete tarkkumpaje majemuu 3 kalendermánuppaje puáduh láá, ko kiärdojeh neljiin, te ucemustáá 20 % stuárráábeh ko oles 12 kalendermánuppaje vuáduhd rekinistum ihepuátu.

10. Lahtoseh

Vaanhimijruudâ máksim váátá, ete enni lii toimättâm Kelan tuodâštus monnjâtarkkuumist. Taat ij kuuskâ adoptiovanhimáid.

Peiviruttápaje álgá ovdil 1.1.2020: Pargoadelejee almottâs pargoadelejei ášástállâmpalvâlusâst tai Kela luámáttuváin Y 17 (Ilmoitus työnantajan maksamasta palkasta), jis tuu pargoadelejee máksá enij- já vaanhimijruttápaje ääigist päälhi sehe jis peiviruttâ occoo 6 mánuppaje pargopuáđui vuáđuld ige tiäđuid pyevti finnid puátueregister peht. Puátueregister ana sistees tiäđuid 1.1.2019 rääjist maksum paalhijn. Kela kojžâd táárbu miel lasetiäđuid pälkkimáávsust njuolgist pargoadelejest.

Uásivaanhimijruttâ:

- Päälihuázžoo: Pargoadelejein tohhum sopâmuš uásiäigipargoost
- Irättejee: Čielgiittâs pargo kiäppánmist já västidejee puáđui kiäppánmist

Adoptiovaanhim vaanhimijruttâ sehe adoptioorjâ:

Kela luámáttâh SV 94 (Todistus adoptiolapsen nimeämisestä tai hoitoon ottamisesta)

Adoptiovaanhim vaanhimijruttâ (adoptio olgoenâimijn palvâlempyevtitejeettáa):

Adoptiolaavâ 42 § vuáđuld miedettum lope já eres čielgiittâs párnáa adoptiost já tiipšon väldimist

Eres lahtoseh

Moh?

11. Lasetiäđuh

Merkkii numeráin, ete mon ucâmuš sajan tun čujottah.

Lasetiäđuh sierâ pápárist. Čääli pápárân tuu noomâ já persovntubdâlduv.

12. Vuáláčaalâ

Mun tähidâm, ete muu adelem tiäđuh láá olmâ já mun almottâm, jis toh nubástuveh.

Päikki já äigi

Vuáláčaalâ

Mij pyehtip kevtiid taan hiätuääši čuávdimân finnejum tiäđuid meid eres hiätuääšist, jis tiäđuid kalga laavâ miel väldid tast huámmášumán. Siämmánáál mij pyehtip kevtiid eres hiäđu várás finnejum tiäđuid ko čuávdip taan hiäđu.

Tun uážuh Kelast tiäđu tast, ete kost mij pyehtip finnid tunjin kyeskee tiäđuid já kuus mij pyehtip taid luovättid.

